Тема уроку:

Односкладні речення як частини складного речення.

Синтаксичний розбір односкладних речень

Мета уроку:

- поглибити знання про односкладні речення як частини складних речень;
- структурувати вивчений матеріал шляхом здійснення синтаксичного розбору односкладних речень.

Повторення вивченого матеріалу

- Які речення називають односкладними?
- Речення, граматична основа якого складається з одного головного члена речення, називається односкладним.
- Які види односкладних речень ви знаєте?
- <u>З головним членом у формі підмета</u> називні (де підмет стверджує наявність предметів чи явищ).

Повторення вивченого матеріалу

3 головним членом у формі присудка:

означено-особові (присудок означає дію, яку виконує конкретна особа),

неозначено-особові (присудок означає дію, яку виконує невизначена особа),

узагальнено-особові (присудок означає дію, яка стосується будь-якої особи),

безососбові (присудок означає дію, яка не має виконавця).

Повторення вивченого матеріалу

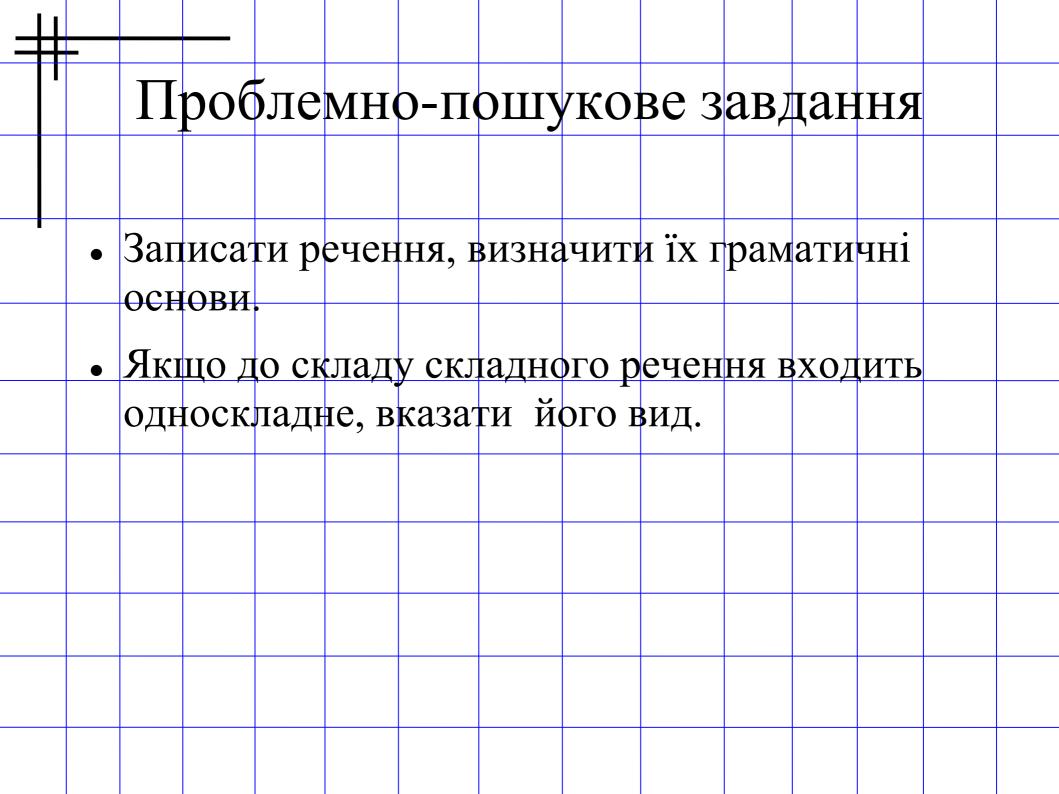
• Які речення називають неповними?

Це речення, у яких пропущено один або кілька членів речення, необхідних для цілісної граматичної структури. Цей пропуск добре відчутний, а відсутні члени речення можна легко відновити.

Наприклад:

Бджола жалить жалом, а людина – словом.

(жалить)

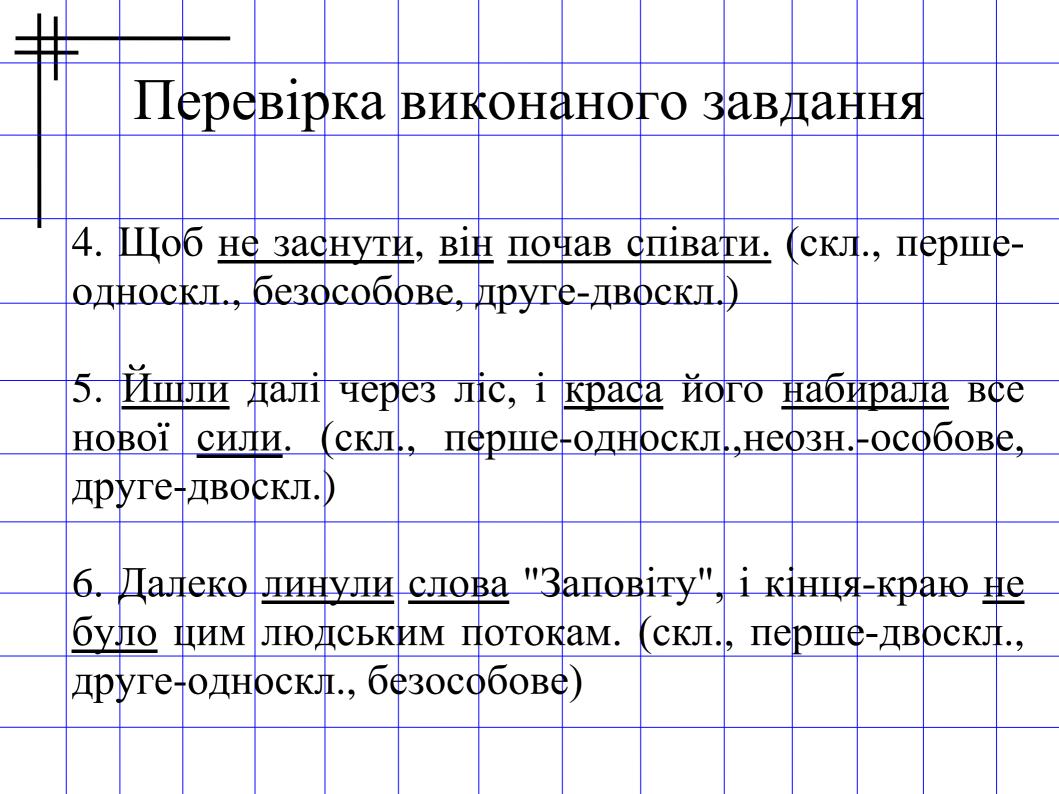

Проблемно-пошукове завдання

- Чернеча гора в Каневі, де поховано Тараса Шевченка, є нашою найбільшою національною святинею.
- 2. Небагатьом відомо, що канівської святині могло б і не бути.
- 3. Верболози ще зелені, і кора їхня не гірчить повітря осіннім віддихом.
- 4. Щоб не заснути, він почав співати.
- 5. Йшли далі через ліс, і краса його набирала все нової сили.
- 6. Далеко линули слова "Заповіту", і кінця-краю не було цим людським потокам.

- 1. <u>Чернеча гора</u> в Каневі, де <u>поховано</u> Тараса Шевченка, $\underline{\epsilon}$ нашою найбільшою національною святинею. (скл., перше—двоскл., друге-односкл., безособове)
- 2.Небагатьом відомо, що канівської святині могло б і не бути.(скл., перше і друге-односкл., безособові)
- 3. Верболози ще зелені, і кора їхня не гірчить повітря осіннім віддихом. (скл., перше і другедвоскл.)

Алгоритм синтаксичного розбору односкладного речення

- 1. З'ясувати вид речення зп метою висловлювання (розповідне, питальне, спонукальне).
- 2. Указати вид речення за емоційним забарвленням (окличне, неокличне).
- 3. Виділити граматичну основу. Довести, що речення односкладне.
- 4. Визначити вид односкладного речення (означено-особове, неозначено-особове, узагальнено-особове, безособове чи називне).
- 5. Схарактеризувати головний член речення.
- 6. Визначити вид речення за наявністю другорядних членів (поширене чи непоширене).
- 7. Схарактеризувати другорядні члени речення.

Так тихо, тихо скрізь.

Зразок усного розбору

Так тихо, тихо скрізь.

Речення просте, розповідне, неокличне, односкладне, безособове, повне, присудок виражений прислівником, поширене.

Зразок письмового розбору

Так <u>тихо</u>, <u>тихо</u> скрізь. (Просте, розпов., неокл., односкл., безособ., повне, присудок вираж. прислівн., пошир.).

Домашнє завдання

Повторити теоретичний матеріал про односкладні речення; зробити синтаксичний розбір 5 односкладних речень, виписаних з повісті М.Коцюбинського «Дорогою ціною».